บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์เพื่อวิจัย และพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สำหรับการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว โดยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก ของประเทศไทย และต่างประเทศ ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการของประเทศลาว

2. ผู้วิจัยวิเคราะห์เอกสาร วิเคราะห์คุณลักษณะของการจัดการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว สังเคราะห์ระบบร่างระบบประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

3. การศึกษาสภาพปัจจุบันของการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ศึกษาเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพของประเทศไทยโดยมีกระบวนการ ดังนี้

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาวครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิด TQM (Flood, 1993, pp. 41 - 49 อ้างถึงใน อุดม เอี่ยมสร้อย, 2545; Headcsky, 1995 อ้างถึงใน อุดม เอี่ยมสร้อย, 2545) ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำ 2) การศึกษาและการฝึกอบรม 3) โครงสร้างที่เกื้อหนุน 4) การติดต่อสื่อสาร 5) การพิจารณาความชอบ 6) การใช้กระบวนการทางสถิติ 7) การทำงานเป็นทีม ตามมาตรฐานการศึกษาตามองค์ประกอบ 9 ด้าน ของมหาวิทยาลัยไทย (กรมสามัญศึกษา, 2543, หน้า 18) ได้แก่ 1) ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน 2) การเรียนการสอน 3) กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา 4) การวิจัย

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

5) การบริการแก่สังคม 6) การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม 7) การบริหารจัดการ 8) การเงินและงบประมาณ 9) ระบบ และกลไกการประกันคุณภาพ แนวคิดเรื่องวงจรคุณภาพ PDCA (Deming) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การจัดกระทำ (Do) การตรวจสอบ (Check) การปรับปรุง (Act) การพัฒนาคุณภาพของ แซลลิส (Sallis, 1996, p. 20 อ้างถึงใน อุทุมพร จามรมาน, 2541 ก) คือ 1) การควบคุมคุณภาพ 2) การประกันคุณภาพ 3) การบริหารงานแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์การ และทฤษฎีระบบของ โอเวนส์ (Owens, 1987, p. 57 อ้างถึงใน อุทุมพร จามรมาน, 2541 ก) คือ 1) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ทรัพยากร คน เงิน สภาพแวดล้อม 2) กระบวนการ ได้แก่ การบริหารจัดการ การเรียนการสอน การวิจัย 3) ปัจจัยผลผลิต ได้แก่ ปริมาณบัณฑิต คุณภาพบัณฑิต CIPP Model (อุทุมพร จามรมาน, 2541 ก, หน้า 15) ประกอบด้วย ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผน สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ผู้บริหาร คณะอาจารย์ บุคลากร นักศึกษา การเงิน งบประมาณ สื่อและเครื่องมือ กระบวนการบริหาร และการจัดการ กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการประกันคุณภาพ ปริมาณ และคุณภาพบัณฑิต ปริมาณคุณภาพการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากรของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว จำนวนทั้งสิ้น 220 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แยกตามผู้บริหารและบุคลากร คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcic & Morgan, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 140 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สถานภาพ	จำนวนประชากร	ร้อยละ
1. ผู้บริหาร	20	15
2. บุคลากร	120	85
รวม	140	100

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร และบุคลากร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ประกอบด้วย 3 ตอนคือ 1) สถานภาพส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ 2) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว 3) ข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย 4 ตอน คือ 1) สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว 3) แบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output)

เกณฑ์การแปลความหมาย

การแปลความหมายของคะแนน เป็นการวิเคราะห์ระดับปัญหาการดำเนินกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครูปากเซ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23 - 24) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามฉบับร่าง ตามกรอบงานที่ได้ศึกษาค้นคว้าตามขอบเขตของการวิจัย แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดสร้างแบบสอบถาม นำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่า Index of Items Objective Congruence (IOC) ใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ดังนี้

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

2.1 รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต สุรัตน์เรืองชัย	รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพินทร์ ฉายวิมล	รองคณบดีฝ่ายวางแผนและ ประกันคุณภาพ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2.3 นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและ จิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2.4 รองศาสตราจารย์สายสมร ประสรชัย	รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว
2.5 ดร.เหนียว ศีลาวงศ์	อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับข้อคำถาม

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับข้อคำถาม

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

พิจารณาความเหมาะสมของภาษาที่ใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของปัญหาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว แต่ละข้ออยู่ในระดับ 1.00 ทุกข้อ

3. ผู้วิจัยได้ดำเนินการ นำแบบสอบถามมาปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4. ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหาร อาจารย์ของคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเป็นรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item - Total Correlation) โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ซึ่งคำนวณ

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

แบบสอบถามวัดระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .20 - .89 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

2. การส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดส่งไปจำนวน 140 ฉบับ ได้รับคืน 140 ฉบับ คิดเป็นค่าร้อยละ 100 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากนั้นนำแบบสอบถามมาสรุปประเด็นปัญหา

4. สัมภาษณ์คณบดี 4 ท่าน หัวหน้าภาควิชา 2 ท่าน อาจารย์ผู้สอน 4 ท่าน รวมทั้งหมด 10 ท่าน สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสรุปแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เพื่อศึกษาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ระหว่างผู้บริหารและบุคลากร จำแนกตามสถานภาพ โดยใช้สถิติที (t - test Independent – Samples)

3. วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว โดยใช้วิธีการสังเคราะห์เนื้อหา

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University